

ztěžováno, a stačí tím spíše úmysl, zničením věci znemožnění naprosto vrácení ukradené věci do rukou osoby, již byla ukradena, třebaže jest v tomto případě vyloučen účel, za jakým jednání ukrývatelovo z pravidla se nese, totiž snaha ukrývatelova, by zloději byl zajištěn výsledek krádeže. Úmysl není vyloučen pohnutkou, z níž se naopak zrodí, a protiprávnost prostředku není, vyjma případy §u 2 písm. g) tr. zák., rušena tím, že ho bylo použito k účelu nezávadnému. Proto není úmysl, pojmem ukrývání předpokládaný, nutně vyloučen pohnutkou, by zloději byl odňat prospěch z krádeže, nebo pohnutkou, by spálením ukradených věcí bylo zabráněno tomu, by pachatel nestal se podezřelým z podílnictví na krádeži nebo nevzbudil — jinakým odstraněním věci z místa, kde ji zloděj uložil — podezření proti synu, krádež spáchavšímu. A nezávadnost těchto pohnutek neruší sama o sobě protiprávnost činů, z těchto pohnutek předsevzatých. Rozhodným jest, zda si pachatel přes takové pohnutky uvědomil, že zamýšleným činem znemožňuje neb alespoň ztěžuje okradenému znovu nabytí ukradené věci, a přes toto vědomí, tudíž úmyslně předsevzal čin, jímž tento protiprávní účinek nastal. Jak dovozeno, spočívá sproštlující výrok prvé stolice na neúplném použití a nesprávném výkladu zákona. Bylo jej z důvodu čís. 9 písm. a) §u 281 tr. ř. zrušiti.

Po stránce skutkové zjišťuje zrušený rozsudek toliko, že obžalovaná spálila část věcí Emilem B-em a Karlem G-em odcizených a že věděla, že jde o věci kradené. Rozhodovací důvody neuvažují a nezjišťují, jakou cenu tyto věci měly a zda bylo obžalované známo, že krádež byla spáchána způsobem takovým, který ji činí zločinem. Po stránce subjektivní je zjištěna toliko pohnutka obžalované, odstranění věci ze svého přibytku, protože s těmito věcmi nechtěla mít nic společného. Rozhodovací důvody neuvažují však o tom, zda si uvědomila obžalovaná před nebo při spálení věci, že tím zmenšuje majetek osoby, již byly věci ukradeny neb alespoň, že tím znemožňuje okradenému (vrchnosti) pátrání po věcech a znovunabytí jich majitelem, a zda pojala tudíž obžalovaná ten či onen účinek, ze zničení věcí pak nastavší, ve svůj úmysl. Pro nedostatek těchto skutkových zjištění nelze rozhodnouti již ve věci samé a bylo ji vrátiti k opětnému projednání a rozhodnutí nalézacímu soudu, jemuž bude o skutku uvažovati postupně dle větší nebo menší příslušnosti příslušných sazeb trestných, tudíž v první řadě s hlediska §u 85 písm. a) tr. zák.

Čís. 1766.

Svémocné, příkazu svěřitele se přičící opatření s věcí svěřenou není zpronevěrou, jde-li o věci zastupitelné a má-li pachatel rovnocennou a stejnorodou úhradu po ruce již v době svémocného nakládání s věcí, takže jest kdykoliv s to, by dodatečně příkazu vyhověl.

(Rozh. ze dne 24. října 1924, Zm I 493/24.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmáteční stížnost státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu

v Chebu ze dne 6. června 1924, jímž byl obžalovaný podle §u 259 čís. 3 tr. ř. sprostěn z obžaloby pro zločin zpronevěry podle §§ů 183 a 184 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc nalézacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl, mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Právem napadá stížnost rozsudek hmotněprávním důvodem zmatečnosti podle čís. 9 písm. a) §u 281 tr. ř. Ježto rozhodovací důvody prvé stolice bérou sice za prokázáno, že obžalovaný nevyhověl příkazu svěřitelovu, jak má se svěřenými penězi nakládati, nýbrž použil jich k svým účelům, neshledávají však v tomto jednání zpronevěru a popírají úmysl obžalovaného, směřující k zadržení a přivlastnění peněz — poukazujíce na majetkové poměry obžalovaného a na možnost a předpoklad obžalovaného, že si kdykoliv opatří výpůjčkou tak nepatrnou částku, pro jejíž uložení (vydání) určitá doba stanovena nebyla, — je zřejmo, že nalézací soud řídil se názorem, že skutková podstata zpronevěry předpokládá po objektivní stránce nemožnost rovnocenné a stejnorodé náhrady za svěřenou věc v době po případě pro splnění příkazu svěřitelova nebo pro vrácení svěřené věci svěřiteli stanovené a po stránce subjektivní úmysl pachatelův, že příkazu svěřitelovu vůbec nikdy nevyhoví, nezjednáje ani dodatečně nápravu újmy, jež nastala svěřiteli svémocným naložením se svěřencu věcí, pokud se týče vědomí pachatelovo, že není a nebude s to, by dodatečně vyhověl příkazu a zjednal nápravu. Názor — jímž se patrně řídily též soukromé osoby, které dle dalšího poukazu rozhodovacích důvodů nespátřovaly u obžalovaného zpronevěřovacího úmyslu a pokládaly oznámení za výron nevraživosti — přičí se správnému výkladu zákona. Důvodem protiprávnosti a trestnosti zpronevěry je v prvé řadě porušení a zneužívání důvěry svěřitelem pachateli věnované. Odevzdáváje věc pachateli nebo zmocňuje ho k přijetí věci od jiné osoby a příkazuje pachateli, by s věcí určitým způsobem nakládal, k čemuž se pachatel zavazuje, zjednává svěřitel pachateli neomezenou skutečnou moc, nakládati s věcí dle své vůle, omezuje však právo pachatelovo na příkázaný způsob nakládání a předpokládá, že pachatel nezneužije skutečné moci nad věcí k jinakému opatření, než jaké mu bylo příkázáno. Vyjma příkázaný způsob jsou veškerá jiná opatření s věcí, třeba že jsou pachateli skutečně možnými, smluvně a právně vyhražena svěřiteli. Svěřitel nemá proti pachateli toliko obligační nárok na splnění příkazu, k majetku pachatelovu se vztahující, nýbrž má věcný nárok, vztahující se k určité věci svěřené, která zůstane i v rukou pachatele věcí jemu cizí. Osud věci svěřené má — i když jde o věc zastupitelnou — dle předpokladu svěřitelova, pachateli známého a proň závazného, zůstati nezávislým na osudu jmění pachatelova. Důvěru svěřitelovu, že pachatel přes neomezenost skutečné moci nevybočí z mezí práva mu uděleného, dbáje a šetře výhradného oprávnění svěřitelova k jakémukoliv jinému než k příkázanému opatření s věcí, porušuje a na úkor práv svěřitelových ku svěřené věci se vztahujících jedná pachatel, zneužívá-li skutečné moci nad věcí k takovému opatření s ní,

jaké mu právně nepřísluší buď tím, že ji s vyloučením svěřitele z dispo-
 sice nad ní trvale drží pro sebe (to jest věc za sebou zadržuje) nebo
 tím, že s věcí jinak nakládá způsobem, k němuž jest oprávněn toliko
 majitel (t. j. věc sobě přivlastňuje). Je-li však zpronevěra zkrácením
 svěřitele na právech k určité, t. j. ku svěřené věci se vztahujících, není
 vyloučena tím, že újmu svěřitelovu na těchto právech lze odčinití po-
 užitím jiných věcí třebaš rovnocenných a stejnorodých ku splnění pří-
 kazu svěřitelova. Jedinou výjimkou bude případ, že jde o věci zastu-
 pitelné a pachatel má rovnocenné a stejnorodé věci po ruce již v době
 svémocného, příkazu se příčího opatření s věcí svěřenou, takže jest
 kdykoliv s to, aby dodatečně příkazu vyhověl, po případě svěřiteli věc
 se svěřenou věcí rovnocennou a stejnorodou ihned na jeho žádost (viz
 §§y 962, 963 obč. zák.) vydal. Neboť v takovém případě neporušuje
 svémocné opatření pachatelovo důvěry svěřitele, jemuž na totožnosti
 věci záležitosti nemůže po případě nezáleží a jenž se i po svémocném
 opatření pachatelově může na tomto s úspěchem domoci, aby příkazu
 ihned vyhověl, po případě rovnocennou věc téhož druhu vydal a takto
 ihned zjednal týž stav v poměrech (zájmech) svěřitelových, jaký tu byl
 před neoprávněným úkonem pachatelovým. Nezáleží proto po stránce
 objektivní na tom, že obžalovaný mohl si výpůjčkou opatřiti částku,
 rovnající se částce svěřené. Rozhodným jest jen, že obžalovaný použil
 peněžité částky, jež mu byla odevzdána výhradně za účelem, by ji pro
 vlastníka uložil, v rozporu s tímto příkazem a s porušením práv svěřite-
 lových, k ní se vztahujících, pro vlastní účely, jako by byl neomezeným
 jejich vlastníkem, a, nemaje hotové peníze ve stejné výši po ruce, nebyl
 s to, by žádosti svěřitelově ihned, třebaš jinými penězi vyhověl,
 pokud se týče svěřiteli vydal peníze, rovnající se svěřené částce. Po
 stránce subjektivní stačí vědomí pachatelovo, že porušuje důvěru svěřite-
 lovu, t. j. že se opatření se svěřenou věcí příčí příkazu a předpo-
 kladu svěřitelově a že jest proto protiprávným, aniž záleží na tom, že
 obžalovaný, počítaje důvodně s možností dodatečného opatření peněz,
 neměl v úmyslu, by z jeho činu vzešla svěřiteli škoda trvalá, neodčini-
 telná. Těmito úvahami jest vyvrácen názor, jímž se řídil nalézací soud
 a vedl jej k závěru, že skutek obžalovaného nezakládá trestného činu
 k právomoci soudů příslušejícího, obzvláště nenaplnuje pojmu zprone-
 věry, takže srošňující výrok spočívá na nesprávném použití zákona.

Čís. 1767.

**Pokud se rozlišují skutkové podstaty zločinu §u 81 a přestupků
 §§ů 312, 314 tr. zák.**

K pojmům vyhrůžky a skutečného násilného vztažení ruky.

**I nezdařený útok na tělesnou bezpečnost vrchnostenské osoby jest
 d o k o n a n ý m zprotivením se skutečným násilným vztažením ruky.
 Prostředkem útoku (zbraní) může býti i věc nebo zvíře (do povozu
 zapřažené), pachatelem proti vrchnostenské osobě poháněné.**

(Rozh. ze dne 24. října 1924, Zm II 311/24.)